

การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

Knowledge Management That Affects Preparation for the Prevention of Covid-19 Infection of SaiMai Community Bangkok

นิธิศ จินดารัตน์¹ ดร.ปริญญากรณ์ พจน์อริยะ²

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้ศึกษาเรื่องการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 206,515 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ชุด นำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญทำการสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการทำ IOC (Item Objective Congruence) ในระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง กรกฎาคม 2563 รวมระยะเวลา 3 เดือน ซึ่งได้ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบน (SD) และข้อมูลเชิงอนุมานใช้การวิเคราะห์ทดสอบ T-test และ ANOVA ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 และประกอบอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ในเรื่องการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.08, SD = 0.426 และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.12, SD = 0.386

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะประชากร ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ในขณะที่การจัดการความรู้

ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวม รวมทั้งด้านการสร้างความรู้ ด้านการประมวลความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเข้าถึงความรู้ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

คำสำคัญ : การจัดการความรู้, การเตรียมความพร้อมในการป้องกัน, ไวรัสโควิด-19

¹นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

This Independent Study examines knowledge management that affects preparation for the prevention of the Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok with the objective to study the knowledge management of the SaiMai community Bangkok in the prevention of the Covid-19 virus, the preparation for the prevention of the Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok, and the relation of knowledge management that affects the preparation for the prevention of the Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok.

A sample of 400 cases were drawn from 206,515 people in SaiMai community Bangkok by using simple random sampling method with questionnaire. Data were analyzed by using SPSS (Statistical Package for Social Sciences), and IOC (Item Objective Congruence) to check accuracy of content validity by the experts. Period from May to July 2020 for three months. Used to find descriptive data. The frequency distribution, percentage, mean and deviation (SD) and inferential data were analyzed using T-test and ANOVA and comparing the differences in pairs by using Least Significant Difference (LSD).

The results of the Independent Study showed that personal data of the sample were mostly female, 207 people, equal to 51.75 percent, aged between 31-40 years, 117 persons, representing 29.25 percent, graduated with a bachelor's degree or equivalent, 171 people, representing a percentage 42.75 and engaged in personal business, comprising 62 people, representing 15.50 percent. The knowledge management of SaiMai community Bangkok in the prevention of the Covid-19 virus have a high level of opinion. At the mean level of 4.08, $SD = 0.426$ and the preparation for the prevention of the Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok have a high level of opinion too. At the mean level of 4.12, $SD = 0.386$

The results of the hypothesis testing found that the demographic factors, age, education level, occupation and income are different. Influencing the preparation to prevent the infection of the Covid-19 virus of SaiMai community Bangkok is different except for genders, that was no effect on preparation for the prevention of Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok. Overall of the knowledge management of SaiMai community Bangkok in the prevention of the Covid-19 virus infection, including knowledge creation, Knowledge processing, Knowledge sharing and in terms of access to knowledge that different are effect on preparation for the prevention of the Covid-19 virus infection of SaiMai community Bangkok with statistical significance 0.05, 95 percent confidence.

Keywords: Knowledge management, Preparation for the prevention, Covid-19

บทนำ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อขึ้นมากมายหลายโรค และยังคงเกิดการลุกลามไปยังหลาย ๆ ประเทศเกินกว่าที่คาดคิดไว้เนื่องจากบางโรคเกิดขึ้นมาใหม่ ยังไม่มีความรู้ทางการแพทย์มารักษา บางโรคก็เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ทำให้เกิดการเสียชีวิตของผู้คนบนโลกไปอย่างมาก โดยสรุปโรคระบาดร้ายแรงในอดีต ดังต่อไปนี้

กาฬโรค มีหมัดหนูเป็นพาหะนำโรค ในอดีตมีการระบาดใหญ่เกิดขึ้น 3 ครั้ง และมีการระบาดครั้งใหญ่ทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2439 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตรวมทั้ง 3 ครั้ง มากกว่า 100 ล้านคน (ศูนย์ข้อมูลโรคติดต่อและพาหะนำโรคกระทรวงสาธารณสุข, 2563)

อหิวาตกโรค เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย วิบริโอ โคลเลรี (Vibrio Cholerae) ทำให้เกิดอาการท้องร่วงรุนแรง สูญเสียน้ำ และเสียชีวิต พบการระบาดครั้งใหญ่ทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2363 มีผู้เสียชีวิตประมาณ 1 แสนคน (บทความวิจัยเชิงประวัติศาสตร์: บทบาทพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีกับการควบคุมการระบาดของอหิวาตกโรคในประเทศไทย, 2562)

ไข้หวัดใหญ่สเปน (H1N1) พบการระบาดในปี พ.ศ. 2463 เป็นการระบาดครั้งรุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ มีผู้เสียชีวิตประมาณ 40-80 ล้านคน (ประเสริฐ ทองเจริญ, 2552)

ไข้หวัดใหญ่ (Influenza) 2009 ระบาดในปี พ.ศ. 2552 เป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์กลุ่ม A (H1N1) รวมผู้เสียชีวิตทั่วโลกไม่ถึง 20,000 คน

ไวรัสโควิด 19 (Covid-19) เริ่มระบาดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 เนื่องจากเป็นเชื้อสายพันธุ์ใหม่ ยังไม่มีวัคซีนป้องกันเชื้อโรคโดยตรง จึงรักษาตามอาการ และจากการแพร่ระบาดของไวรัส ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้ไวรัส Covid-19 เป็นโรคระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลก 6,638,912 คน จำนวนผู้เสียชีวิตทั่วโลก 389,817 คน (ข้อมูลวันที่ 9 มิถุนายน 2563 กรมควบคุมโรค, 2563)

เขตสายไหม พบผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 จำนวน 2 คน เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 มีประวัติเดินทางกลับจากญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นประเทศกลุ่มเสี่ยง และพบการเกิด Super spreader หรือ ติดเชื้อโควิด-19 เป็นกลุ่มก้อนที่ สนามมวยลุมพินี รามอินทรา ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับพื้นที่เขตสายไหม ทำให้เริ่มเกิดความตื่นตระหนกกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตสายไหมเป็นอย่างมาก (ไทยรัฐออนไลน์, 2563)

ดังนั้น การศึกษา “การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาถึงจัดการความรู้ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้สามารถปฏิบัติตัวในการดำรงชีวิตในสถานการณ์ที่มีการระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย และเพื่อนำไปจัดเตรียมหรือนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ ให้เหมาะสมกับรูปแบบของชุมชน หรือเหมาะสมกับโรคอุบัติใหม่ในปัจจุบัน และอาจเป็นแนวทางสำหรับโรคอุบัติใหม่อื่น ๆ ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19
2. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

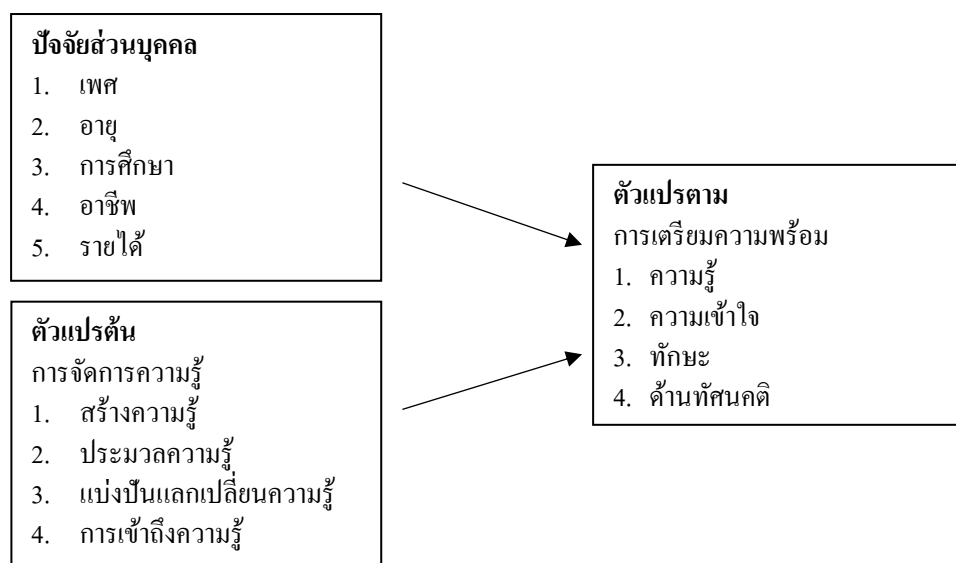
ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้
 - 1.1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาครอบคลุมพื้นที่เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ เก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ เดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม พ.ศ.2563 รวมระยะเวลา 3 เดือน

แนวคิด และทฤษฎี

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ : โมเดลการจัดการความรู้ตามแนวคิด กพร. (คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ)
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ มีผลต่อการเตรียมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. การจัดการความรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

1. **การจัดการ (Management)** หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมที่กลุ่มบุคคลในชุมชนร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ 5 ขั้นตอนประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม
2. **ความรู้ (Knowledge)** หมายถึง สิ่งที่ได้รับรู้ว่าสิ่งนั้นสามารถทำอะไร เกิดขึ้นมาอย่างไร และจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร ความรู้จะอยู่ในความจำซึ่งสามารถนำมาใช้ได้จากการที่ระลึกได้ นึกคิดได้
3. **โควิด 19 (Covid-19)** หมายถึง โรคที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019
4. **การเตรียมความพร้อม (Preparation)** คือ การพร้อมทั้งข้อมูล โครงสร้าง กระบวนการ วิธีการต่าง ๆ แผนงาน มาตรการ ตลอดจนกลยุทธ์ที่ภายในองค์กรจัดขึ้นมาเพื่อให้บุคลากรในโรงพยาบาลรับรู้ร่วมกัน และปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19
2. เพื่อให้ทราบถึงการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อให้ประชาชนในชุมชน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถเตรียมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 อย่างถูกต้องในภาวะกรณีเกิดโรคระบาด
5. เพื่อให้ประชาชนในชุมชน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร สามารถปฏิบัติตัวในการดำรงชีวิตในภาวะเกิดโรคระบาดไวรัสโคโรนา-19 ได้อย่างปลอดภัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขนาดหรือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นประชาชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอิสระครั้งนี้ มาจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการหากกลุ่มตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากร โดยใช้

สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973, p.727) กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดสอบ 2 ค่า คือ
 - 2.1 การวัดค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการตรวจค่า IOC พบว่าตัวแปรมีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าเครื่องมือการวิจัยโดยรวมมีค่าความสอดคล้องที่ยอมรับได้
 - 2.2 การวัดค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (Reliability) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Cronbach' Alpha เท่ากับ 0.956 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ จึงถือว่าแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ได้

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามครบ 400 ชุด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีเทส (T-Test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (LSD)

สรุปผลวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 และประกอบอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ในเรื่องการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.08, SD = 0.426 และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.12, SD = 0.386

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความเห็นต่อภาพรวมการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหมในระดับเห็นด้วยมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.08, SD = 0.426 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีระดับความเห็นด้วยมาก โดยอันดับแรกได้แก่ ด้านการสร้างความรู้ ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.15, SD = 0.439 รองลงมาคือด้านการประมวลความรู้ ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.14, SD = 0.476 ถัดมาคือด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ที่ระดับค่าเฉลี่ย 0.04, SD = 0.516 และสุดท้ายด้านการเข้าถึงความรู้ ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.00, SD = 0.542 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความเห็นต่อภาพรวมการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม ในระดับเห็นด้วยมาก ระดับค่าเฉลี่ย 4.12, SD = 0.386

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความเห็นในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน โดยระดับความเห็นสูงสุด คือ ด้านความเข้าใจ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.18, SD = 0.450 รองลงมาคือ ด้านทักษะ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.16, SD = 0.467 ถัดมาคือ ด้านทัศนคติ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.11, SD = 0.394 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.01, SD = 0.483

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตสายไหมที่มี เพศแตกต่างกัน มีการเตรียมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลอายุที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการเตรียมการป้องกัน การติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นปัจจัยส่วนบุคคล อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเตรียมการป้องกัน การติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ในภาพรวมของการจัดการความรู้ รวมถึงด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสร้างความรู้ ด้านการประมวลความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเข้าถึงความรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลจะนำผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานการวิจัยมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้ศึกษา โดยอภิปรายผลเฉพาะปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19

ด้านการสร้างความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีการสร้างความรู้ โดยใช้ “การฟัง” ในการสร้างและแสวงหาความรู้ และหาข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโควิด-19 จากเว็บไซต์ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้นรองลงมา ประชาชนในเขตสายไหม ใช้ “การอ่าน” ในการสร้างและแสวงหาความรู้ รับทราบข่าวสารเชื้อไวรัสโควิด-19 จากแหล่งที่มาที่น่าเชื่อถือ และเมื่อสงสัยจะสอบถามบุคลากรทางการแพทย์ ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ญาณี ทวีธรรมเสวี (2561) ที่ได้ทำการศึกษา “การศึกษาอิทธิพลการจัดการความรู้ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของแรงงานทักษะเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์” แสดงให้เห็นถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพส่วนบุคคลด้าน อายุ ตำแหน่ง ขนาดองค์กร และจำนวนครั้งในการเข้าร่วมอบรม / สัมมนา / ศึกษาดูงานต่อปี ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ การจัดการความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ยังพบว่าการสร้างและแสวงหาความรู้ ยังส่งอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังนั้นการสร้างความรู้จึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในทุกด้าน ประชาชนในเขตสายไหม มีการสร้างความรู้ในระดับมาก ย่อมส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการประมวลผลความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีการประมวลผลความรู้ โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ มาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการดำเนินชีวิต และสามารถประเมินอาการป่วยเบื้องต้น ที่แสดงถึงความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้น ประชาชนในเขตสายไหม ทราบการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงติดเชื้อโควิด-19 และทราบการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงติดเชื้อโควิด-19 ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิด วินัย 5 ประการ (The Five Disciplines) ของ ปีเตอร์ เซงเก้ Peter M. Senge's (1990) โดยได้เสนอแนวความคิดของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เรียกว่า วินัย 5 ประการ (The Five Disciplines) ที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นไปที่ “คน” โดยวินัย 1 ใน 5 ประการที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลความรู้ คือ ระบบการคิดของคนในองค์กร (Systems Thinking) คือ กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ อย่างมีหลักการและแบบแผน เป็นขั้นตอน สามารถมองเห็นและเข้าใจการทำงานทุกระบบ และพัฒนาได้ทุกภาคส่วน สอดคล้องวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ธนะวัฒน์ ศิริจารุอนันต์ (2558) ได้ทำการศึกษา “การพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ ด้วยวิธีการสืบสอบแบบชื่นชม และการเรียนรู้เชิงคาดการณ์เพื่อเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ ปีเตอร์ เซงเก้ สำหรับนักบินพาณิชย์” เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ ด้วยวิธีการสืบสอบแบบชื่นชมและการเรียนรู้เชิงคาดการณ์ โดยประเมินจากคุณลักษณะวินัย 5 ประการสำหรับนักบินพาณิชย์ และผลการปฏิบัติงานของนักบินพาณิชย์ เปรียบเทียบก่อนและหลังการฝึกอบรมผลการศึกษา พบว่า หลังการฝึกอบรม นักบินมีคะแนนคุณลักษณะวินัย 5 ประการตามหลักการของ ปีเตอร์ เซงเก้ และมีผลปฏิบัติงานที่สูงกว่า ก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นประชาชนในเขตสายไหม มีการประมวลผลความรู้ ในระดับมาก กล่าวคือ มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล อย่างมีหลักการ เป็นแบบแผน เป็นขั้นตอน มีความเข้าใจและสามารถคาดการณ์เหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ ซึ่งส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ได้ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ภายในชุมชน กับบุคคลอื่น ๆ ผ่านทางโซเชียลมีเดีย และมีการซักถามข้อสงสัยกับผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรทางการแพทย์ ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของโมเดลการจัดการ ความรู้เซกิ (SECI Model) โนนาเก กับ ทาเคอุชิ (Nonaka & Takeuchi, 1995) กล่าวถึงความสัมพันธ์การหลอมรวมความรู้ในองค์กร ระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ใน 4 กระบวนการ เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร เริ่มจาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) การรวบรวมความรู้ (Combination) และการผนึกฝังความรู้ (Internalization) และวนกลับมาเริ่มต้นทำซ้ำที่กระบวนการแรก เพื่อพัฒนาการจัดการความรู้ให้เป็นงานประจำที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ศุภฤกษ์ ชูธงชัย (2558) ที่ได้ทำการศึกษา “รูปแบบการจัดการความรู้โดยผสมผสานองค์ความรู้จากผู้สูงวัยที่มีศักยภาพ ตามกระบวนการ SECI เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่” การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการความรู้ โดยผสมผสานองค์ความรู้จากผู้สูงวัยที่มีศักยภาพ ตามกระบวนการ SECI เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ กลุ่มตัวอย่างผู้สูงวัยและบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ จากองค์กรเดียวกัน ในอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวน 6 บริษัท ผลการทดลอง

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการใช้กิจกรรมตามรูปแบบการจัดการความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจการใช้กิจกรรมตามรูปแบบการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก ดังนั้นการจัดการความรู้ที่เป็นระบบ โดยมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลต่อการพัฒนาการและยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประชาชนในเขตสายไหมที่มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับมาก ย่อมส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการเข้าถึงความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีการเข้าถึงความรู้และข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างสะดวกรวดเร็วผ่านสมาร์ทโฟน ที่ระดับมากที่สุด และทราบหมายเลขสายด่วน 1422 กรมควบคุมโรค, 1646 ศูนย์เอราวัณ ในระดับมาก

ทั้งนี้เป็นเพราะไวรัสโควิด-19 ถือเป็น โรคระบาดอุบัติใหม่ที่มีการแพร่กระจาย อย่างรวดเร็ว ถือเป็นวาระแห่งชาติที่ต้องให้ความสำคัญในเรื่องการป้องกันตัวและการควบคุมการแพร่ระบาด สอดคล้องกับแนวคิดของ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (2558) กล่าวคือ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อป้องกันภัยตามหลักสากลคือ "รู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็ว-อย่างยั่งยืน" (Resilience) โดยเสริมสร้างความตระหนักในการลดความเสี่ยงตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ที่ต่อเนื่องจนครบกระบวนการ และกำกับกำกับการดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามกรอบพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และสอดคล้องกับ กรอบการดำเนินงานเช่นใด เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573 (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 - 2030) สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ อทิต พลจันทิก (2558) ที่ได้ทำการศึกษา "การจัดการความรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการศึกษา ของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ" ผลการศึกษาพบว่า การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการศึกษา ประสิทธิผลด้านการศึกษา จากความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.80 ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นถึงการจัดการความรู้ที่ดี ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ดี เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตสายไหม มีการเตรียมความพร้อมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความรู้ พบว่า ประชาชนในเขตสายไหม มีความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ระดับมาก โดยส่วนใหญ่ทราบมาตรการ วิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติตัว ที่จำเป็นเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 การได้รับข้อมูลสถานการณ์การระบาดและสามารถปรับตัวได้ทันสถานการณ์ รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโรคไวรัสโควิด-19

ด้านความเข้าใจ พบว่า ประชาชนในเขตสายไหม มีความเข้าใจในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ระดับมาก โดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงเหตุและผลของมาตรการหรือข้อกำหนดต่าง ๆ มีความเข้าใจในสถานการณ์และพร้อมที่จะปรับตัวและมีความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติตัวในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19

ด้านทักษะ พบว่า ประชาชนในเขตสายไหม มีทักษะในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ระดับมาก โดยสามารถปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้อย่างถูกต้อง มีการปฏิบัติตัวให้มีสุขภาพแข็งแรง เช่น พักผ่อนเพียงพอออกกำลังกาย อีกทั้งยังสามารถให้คำแนะนำการปฏิบัติตนในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้กับบุคคลอื่น ๆ

ด้านทัศนคติ พบว่า ประชาชนในเขตสายไหม มีทัศนคติ ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ระดับมาก ท่านตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 4.31, SD = 0.522 นอกจากนั้น มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก โดยมีความมั่นใจในระบบสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล ภายใตเขตสายไหม กรุงเทพฯ มีความมั่นใจในระบบและขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานในเขตสายไหม ขอมรับในสถานการณ์ปัจจุบัน และคิดว่าสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตแบบใหม่ (New Normal) ได้

การเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (2558) เรื่องการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) ซึ่งเน้นการอาศัยชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเตรียมความพร้อม เช่น การศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูลภัย การแจ้งเตือนภัย การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของชุมชน/หมู่บ้าน การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการประเมินผลในการป้องกัน ให้มีความสามารถในการแก้ไข บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัย โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจกำหนด แนวทางแก้ปัญหา ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดความเสี่ยงภัยของชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนมีศักยภาพในการระงับบรรเทาภัย ได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะ เข้าไปให้ความช่วยเหลือ จึงเป็นเครื่องมือในการเตรียมประชาชน/ชุมชน ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญสาธารณภัย และได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุด เป็นต้น มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญจุมภรณ์ บุญประกอบ (2559) ได้ทำการศึกษา “การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติของชุมชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ศึกษาการเตรียมความพร้อมของครัวเรือนและชุมชนในพื้นที่ที่เคยประสบอุทกภัย เพื่อรับมือกับอุทกภัยในอนาคต รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อม กลุ่มตัวอย่างคือ ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 272 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า รายได้ การรับรู้ข่าวสาร และผลกระทบที่เกิดจากอุทกภัยที่ผ่านมา (โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขโลก) มีผลต่อการเตรียมความพร้อมรับมืออุทกภัยของครัวเรือนในปัจจุบัน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือประชาชนในเขตสายไหม มีความรู้ต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในระดับมาก และมีการจัดการความรู้ ในระดับมาก ย่อมส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

ขวัญญา ปัญญาพล (2558) ทำการศึกษา “การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ผู้สูงอายุ กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนกลาง)” ให้ความเห็นว่าการเตรียมความพร้อมที่ดี ส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรมใด ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจะประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทักษะ รวมถึงแรงจูงใจ สิ่งแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ ในการสนับสนุนให้การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมใด ๆ บรรลุผล และความพร้อมต้องครอบคลุมถึง ความพร้อมทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สิ่งแวดล้อม ในแนวทางเดียวกันประชาชนในเขตสายไหม ซึ่งมีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะ และทัศนคติที่ดีในการเตรียมความพร้อมในป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในระดับมาก ส่งผลให้สามารถป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหมกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ทั้งด้านความรู้ ด้านการประมวล ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเข้าถึงความรู้ ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้การเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ทั้งด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 สอดคล้องกับผลการศึกษา อทิต พลจันทร์ (2558) ได้ทำการศึกษา “การจัดการความรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ” พบว่า การจัดการความรู้ ส่งผลต่อประสิทธิผลด้านการศึกษา ประสิทธิภาพด้านการศึกษาจากความสามารถในการผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวก ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.80 กล่าวคือ การจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหมกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะตามผลการศึกษารจัดการความรู้ของชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยภาพรวม ด้านการสร้างความรู้ ด้านการประมวลความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ และด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของชุมชนเขตสายไหมกรุงเทพมหานครนั้น หากสังเกตจะพบว่าในทุก ๆ ด้าน มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงส่งผลซึ่งกัน โดยตรง และมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กล่าวคือ การจัดการความรู้จะมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องมีการสร้างความรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อการประมวลความรู้ที่ถูกต้องตามมา และการเข้าถึงข้อมูลที่สามารถทำได้รวดเร็ว จะเป็นส่วนที่ช่วยสนับสนุนให้สามารถสร้างความรู้ ประมวลความรู้ และแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ทำได้รวดเร็วตามมาเช่นกัน ส่วนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ที่ดี จะมีประสิทธิผลก็ต่อเมื่อมีการสร้างความรู้และการประมวลความรู้ที่ถูกต้อง สามารถส่งต่อประโยชน์นั้น ๆ ผ่านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ในช่องทางที่สะดวกและรวดเร็ว เมื่อปัจจัยที่เป็นพื้นฐานสำคัญในด้านต่าง ๆ ในการจัดการความรู้มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การ

เตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยรวม รวมถึงด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติ มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถามของประชาชนในเขตสายไหมโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องไวรัสโควิด-19 ค่อนข้างน้อย ส่งผลต่อการจัดการความรู้ของประชาชนทั้งในด้านการสร้างความรู้ การประมวลความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเข้าถึงความรู้ ทำได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้ การกระจายข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผลักดันให้เป็นนโยบายปฏิบัติ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์อย่างเป็นรูปธรรม ให้ทันกับสถานการณ์สภาวะฉุกเฉินที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติ ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตสายไหมทุกระดับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาชนในเขตสายไหมส่วนใหญ่มีความพร้อมในการปรับตัวในการดำรงชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เข้าใจและสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนด กฎเกณฑ์ทางสังคมต่าง ๆ แต่ผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ เป็นปัญหาเศรษฐกิจระดับชาติ ส่งผลกระทบโดยตรงกับการดำรงชีวิต ทำให้ไม่เอื้ออำนวยกับการปรับตัวให้เข้ากับการดำรงชีวิตวิถีใหม่ ประชาชนในเขตสายไหมเห็นว่า รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ควบคู่กับการแก้ปัญหาเรื่องการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไปพร้อมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือประชาชนในด้านพื้นฐาน เช่น การควบคุมราคาน้ำกากอนามัย หรือจัดหาหน้ากากอนามัย อุปกรณ์เฉพาะและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ให้ได้อย่างเพียงพอ รวมถึงการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างทั่วถึงเท่าเทียม รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิจัยครั้งหน้าเพื่อให้ได้ผลการทดลองที่ชัดเจนและมีความละเอียดเพิ่มมากขึ้น อาจเปลี่ยนรูปแบบของแบบสอบถาม ให้มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบถาม-ตอบ หรือแบบคำถาม-ตัวเลือก เป็นต้น เพื่อให้สามารถประเมินการจัดการความรู้และการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ชัดเจนมากกว่าแบบสอบถามในรูปแบบถามระดับความคิดเห็น

2. การวิจัยครั้งหน้าอาจเพิ่มการศึกษาด้านอื่น ๆ (ตัวแปรย่อย) ทั้งในส่วนของตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ทำการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องชัดเจนมากขึ้น

3. งานวิจัยครั้งหน้า หากสามารถทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research) โดยนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทาง เช่น ปรับแนวทางหรือพัฒนาแผนการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันโรคระบาดอุบัติใหม่หรือรับมือภัยพิบัติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จ และเรียบร้อยไปได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ปริญญาภรณ์ พจน์อริยะ และอาจารย์ประจำโครงการท่านอื่น ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่สละเวลาให้ความรู้ในขั้นตอนและกระบวนการทำการค้นคว้าอิสระ ให้คำปรึกษา แนะนำ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอบพระคุณคณาจารย์ประจำโครงการพิเศษ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกการจัดการทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ และถ่ายทอด ประสบการณ์อันมีคุณค่าให้แก่บัณฑิตทุกคน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำโครงการทุกท่านที่ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวกในกระบวนการดำเนินการค้นคว้าอิสระ

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ตรวจสอบประเมินความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถาม (IOC) ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถาม (IOC) และให้คำแนะนำ จนแบบสอบถามมีประสิทธิภาพ และทำให้การค้นคว้าอิสระสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอบพระคุณประชาชนในเขตสายไหมที่อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล และเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

สุดท้าย ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นทุกคน ที่คอยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและชี้แนะแนวทาง ในการทำการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ให้สำเร็จไปได้ด้วยความเรียบร้อย รวมถึงครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยดูแล และให้กำลังใจ เพื่อเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีความอดทน มีพลัง มีกำลังใจ จนสามารถฝ่าฟันอุปสรรค ทำให้การค้นคว้าอิสระนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ และขอภัยในความผิดพลาดมา ณ โอกาสนี้

นิธิศ จินดารัตน์

บรรณานุกรม

- กัณฐิมาภรณ์ บุญประกอบ. (2559). *การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติของชุมชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กระทรวงมหาดไทย. (2558). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558*. กรุงเทพฯ: กปภ.ช.
- ชัญญา ปัญจพล. (2558). *การเตรียมความพร้อมเข้าสู่กับผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ส่วนกลาง)*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมสงเคราะห์ ศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชมสุภัค ครุฑกะ. (2559). *หลักการจัดการความรู้ Principles of Knowledge Management*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2553). *องค์การแห่งการเรียนรู้ : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ The Knowledge Organization : From Concept to Practice*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: แชนท โฟร์ ปรี้นท์ติ้ง.
- ชนพัฒน์ ศิริจารอนันต์. (2558). *การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้วยวิธีการสืบสอบ แบบ ขึ้น ชม และ การเรียนรู้เชิงคาดการณ์เพื่อเสริมสร้างวินัย 5 ประการ ของ ปีเตอร์ เซงเก้ สำหรับนักบินพาณิชย์*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพนธ์ ผาสุกขี. (2550). *การจัดการความรู้ (KM) ฉบับขับเคลื่อน LO*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โยใหม่.
- ประเวศ วะสี. (2550). *การจัดการความรู้ กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์ สู่ศักยภาพ เสรีภาพ และความสุข*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรีน-ปัญญาญาณ.
- ประเสริฐ ทองเจริญ. (2552). *ระบอบบันลือโลก เล่มที่ 5*. กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.
- ปิยะฉัตร จารุชिरานต์. (2559). *การจัดการความรู้ Knowledge Management*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพบุลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2545). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ Management Information System*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ภราดร จินดาวงศ์. (2549). *การจัดการความรู้ KM Knowledge Management The Experience*. กรุงเทพฯ: ซีดับบลิวซี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายสำคัญ. (2560). *ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายสำคัญ.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (สปร.). สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2562). *การจัดการความรู้ (KM) คืออะไร? จำเป็นแค่ไหนต้องใช้ KM?*. กรุงเทพฯ: สปร.
- สำนักงานระบอบวิชา กรมควบคุมโรค. กระทรวงสาธารณสุข. (2558). *คู่มือพัฒนาการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระบบบัญชาการเหตุการณ์และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข*. สมุทรสาคร: บอร์น ทู ปี.